KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0912 – 7LEK- F29-T	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	***Terapia bólu***
	angielskim	***Pain Therapy***

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów*	Ogólnoakademicki
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Lek. A. Toczek - Wasiak
1.6. Kontakt	cm_inm@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	**Polski**
2.2. Wymagania wstępne	brak

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć		Wykład 15 godz. (w tym 5 h e-learningu)
3.2. Miejsce realizacji zajęć		Collegium Medicum UJK w Kielcach
3.3. Forma zaliczenia zajęć		Zaliczenie z oceną
3.4. Metody dydaktyczne		Wykłady, opisy przypadków
3.5. Wykaz literatury	**podstawowa**	Kompendium leczenia bólu. Red. M. Malec -Milewska i J. Woroń 2017
	uzupełniająca	1. Ból. Red. J.Dobrogowski, J.Wordliczek, M.Kocot-Kępska Wyd.2020 2. Leczenie bólu u chorych na nowotwory. Najnowsze wytyczne. Red. J.Wordliczek, R.Zajączkowska, J.Woroń. Wyd. PZWL 2020 3. Leczenie interwencyjne bólu u chorych na nowotwory. E.Góraj 4.Chory na nowotwór kompendium leczenia bólu. Red. M. Malec -Milewska, M. Krajnik, J. Wordliczek 2014 5. Dekalog diagnostyki i leczenia bólu neuropatycznego. M.Milewska, A. Sękowska 2020 6. Ból przewlekły. Ujęcie kliniczne i psychologiczne. W. Leppert. M. Majkowicz 2018 7. Leczenie bólu. J. Wordliczek, J. Dobrogowski

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu ***(z uwzględnieniem formy zajęć)***

C1. Poznanie zasad diagnostyki i leczenia bólu .
C2. Zapoznanie się z podstawowymi metodami leczenia bólu.
C3. Poznanie zasad farmakoterapii leczenia bólu.
C4. Poznanie wskazań, przeciwwskazań, działań niepożądanych, interakcji głównych leków stosowanych w leczeniu bólu.
C5. Poznanie interwencyjnych metod leczenia bólu i wskazań do ich zastosowania.
C6. Zapoznanie się z niefarmakologicznymi metodami leczenia bólu.

4.2. Treści programowe ***(z uwzględnieniem formy zajęć)***

Wykłady

1. Wprowadzenie do terapii bólu. Definicja, patofizjologia i diagnostyka bólu. Podziały i różne rodzaje bólu. Metody leczenia bólu. Podstawowe zasady leczenia farmakologicznego. Aspekty kliniczne leczenia bólu. Indywidualizacja leczenia u pacjentów z chorobami nerek i wątroby. Dawki początkowe i maksymalne leków

przeciwbólowych. Leczenie wybranych rodzajów bólu - bólu neuropatycznego, przebijającego, bólu końca dawki. Formy farmaceutyczne leków przeciwbólowych (dopoliczkowe, podjęzykowe, transdermalne, donosowe). Rozpoznanie uzależnienia od leków. Zasady pisania recept na leki opioidowe.
2. Zastosowanie leków I szczebla drabiny analgetycznej w leczeniu bólu – paracetamol, metamizol, NLPZ (farmakokinetyka, metabolizm, sytuacje szczególne, działania niepożądane, interakcje, wskazania do zastosowania leku, przeciwwskazania, dawkowanie, przedawkowanie, stosowanie w ciąży i podczas laktacji, postaci leku)
3. Zastosowanie słabych opioidów w leczeniu bólu – kodeina, dihydrokodeina, tramadol (farmakokinetyka, metabolizm, sytuacje szczególne, działania niepożądane, interakcje, wskazania do zastosowania leku, przeciwwskazania, dawkowanie, przedawkowanie, stosowanie w ciąży i podczas laktacji, postaci leku).
4. Zastosowanie silnych opioidów w leczeniu bólu – morfina, oksykodon, fentanyl, buprenorfina, tapentadol, metadon (farmakokinetyka, metabolizm, sytuacje szczególne, działania niepożądane, interakcje, wskazania do zastosowania leku, przeciwwskazania, dawkowanie, przedawkowanie stosowanie w ciąży i podczas laktacji, postaci leku).
5. Leczenie i diagnostyka bólu u dzieci. Niefarmakologiczne metody leczenia bólu. Multimodalna analgezja. Ból przewlekły u dzieci.
6. Interwencyjne metody leczenia bólu. Wskazania i metody lecznicze.
7. Rola radioterapii w leczeniu bólu. Ból spowodowany przerzutami do kości.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
	w zakresie **WIEDZY:**	
W01	zna zasady leczenia bólu u dzieci i dorosłych, w tym bólu nowotworowego, neuropatycznego, ostrego i przewlekłego;	E.W29.
W03	zna podstawowe zasady farmakoterapii, wskazania, przeciwwskazania;	C.W38
W04	zna ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji;	C.W39
	w zakresie **UMIEJĘTNOŚCI:**	
U01	planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne w leczeniu bólu;	E.U16.
U02	przeprowadza analizę ewentualnych działań niepożądanych poszczególnych leków oraz interakcji między nimi;	E.U17.
U03	rozpoznaje objawy lekozależności i proponuje postępowanie lecznicze	E.U19.
U04	ocenia stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta, nasilenie dolegliwości bólowych i ich lokalizację	E.U7
U05	ocenia i opisuje stan somatyczny i psychiczny pacjenta, opisuje i ocenia dolegliwości bólowe	E.U13
U06	prowadzi dokumentację medyczną pacjenta, monitoruje dolegliwości bólowe	E.U38

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się

Efekty przedmiotowe *(symbol)*	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Zaliczenie pisemne			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne *(jakie?)** np. test - stosowany w e-learningu		
	Forma zajęć			*Forma zajęć*			*Forma zajęć*			*Forma zajęć*			*Forma zajęć*			*Forma zajęć*			*Forma zajęć*		
	W	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*	*W*	*C*	*...*
W01	+									+											
W02	+									+											
W03	+									+											
W04	+									+											
U01	+									+											
U02	+									+											
U03	+									+											
U04	+									+											
U05	+									+											
U06	+									+											

**niepotrzebne usunąć*

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	**Ocena**	**Kryterium oceny**
Wykład	**3**	61%-68%
	3,5	69%-76%
	4	77%-84%
	4,5	85%-92%
	5	93%-100%

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	**Obciążenie studenta**	
	Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	***15***	***15***
*Udział w wykładach**	10	10
*Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach**		
*Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym**		
*Inne (należy wskazać jakie? np. e-learning)**	5	5
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	***10***	***10***
*Przygotowanie do wykładu**		
*Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium**		
*Przygotowanie do egzaminu/kolokwium**		
*Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa**		
*Opracowanie prezentacji multimedialnej**		
*Inne (jakie?)**		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	***25***	***25***
PUNKTY ECTS za przedmiot	**1**	**1**

****niepotrzebne usunąć***

Przyjmuję do realizacji *(data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)*

.....